

ЗВЯЗДА

Орган ЦК МК КП(б)Б, ЦВК СНК БССР

№ 177 (8253)
Аўторак
6
ЖНІУНЯ
1935 г.
год выдання XVIII

Фашизм—гэта нястрымны шавінізм і захватніцкая вайна.

Фашизм—гэта шалёная рэакцыя і контррэвалюцыя, фашизм—гэта злейшы вораг рабочага класа і ўсіх працоўных.
(З даклада тав. Г. ДЗІМІТРАВА на VII кангрэсе Комінтэрна)

VII СУСВЕТНЫ КАНГРЭС КОМУНІСТЫЧНАГА ІНТЭРНАЦЫЯНАЛА

Наступленне фашизма і задачы Комуністычнага Інтэрнацыянала у барацьбе за адзінства рабочага класа, супроць фашизма

ДАКЛАД тав. ГЕОРГІЯ ДЗІМІТРАВА*)

I. ФАШИЗМ І РАБОЧЫ КЛАС

Ужо VI кангрэс Комуністычнага Інтэрнацыянала пашырэдзваў міжнародны пролетарыят аб наспяванні новага фашысцкага наступлення і заклікаў да барацьбы супроць яго. Кангрэс указаў, што «ў больш ці менш разгорнутым выглядзе фашысцкія тэндэнцыі і зародкі фашысцкага руху ёсць амаль усюды».

Ва ўмовах разразіўшагася найглыбейшага эканамічнага крызіса, рэзкага абвастрэння агульнага крызіса, капіталізма, рэвалюцыйнавання працоўных мас фашизм перайшоў да шырокага наступлення. Пануючая буржуазія ўсё больш шукае выратунку ў фашызме ў мэтах ажыццяўлення выключных грабежніцкіх мер супроць працоўных, падрыхтоўкі драпежніцкай імперыялістычнай вайны, нападу на Савецкі Саюз, заняволлення і падзелу Кітая і на аснове ўсяго гэтага—прадхілення рэвалюцыі.

Імперыялістычныя колы прабуюць пералажыць увесь цяжар крызіса на плечы працоўных. Для гэтага ім патрэбен фашизм.

Яны стараюцца вырашыць праблему рынкаў за кошт заняволлення слабых народаў, узмацнення каланіяльнага гнёту і новага пералезу свету шляхам вайны. Для гэтага ім патрэбен фашизм.

Яны імкнуцца аперэдыць нарастанне сіл рэвалюцыі шляхам разгону рэвалюцыйнага руху рабочых і сялян і ваеннага нападу на Савецкі Саюз—аплот сусветнага пролетарыята. Для гэтага ім патрэбен фашизм.

У радзе краін, у прыватнасці ў

роту мас к рэвалюцыі нанесці паражэнне пролетарыяту і ўстанавіць фашысцкую дыктатуру.

Але характэрна для перамогі фашизма іменна тая акалічнасць, што гэта перамога, з аднаго боку, оведчыць аб слабасці пролетарыята, дэзарганізаванага і паралізаванага раскольніцкай сацыял-дэмакратычнай палітыкай класавага супрацоўніцтва з буржуазіяй, а з другога боку—выражае слабасць самой буржуазіі, якая адчувае страх перад ажыццяўленнем адзінства барацьбы рабочага класа, страх перад рэвалюцыяй і ўжо не здольна ўтрымаць сваю дыктатуру над масамі старымі метадамі буржуазнай дэмакратыі і парламентарызма.

Перамогу фашизма ў Германіі, — гаварыў таварыш Сталін на XVII з'ездзе ўсесаюзнага комуністычнага партыі (большэвікоў)— «трэба разглядаць не толькі як прызнак слабасці рабочага класа і результат здрад сацыял-дэмакратыі рабочага класу, расчысціўшага дарогу фашызму. Не трэба разглядаць таксама, як прызнак слабасці буржуазіі, як прызнак таго, што буржуазія ўжо не ў сілах уладарыць старымі метадамі парламентарызма і буржуазнай дэмакратыі, з прычыны чаго яна вымушана звярнуцца да ўнутранай палітыкі да тэрарыстычных метадаў кіравання,—як прызнак таго, што яна не ў сілах больш знайсці выхад з цяперашняга становішча на базе мірнага знешняй палітыкі, з прычыны чаго яна вымушана звярнуцца да палітыкі рэвалюцыі (Сталін)—Пытанне аб адзінстве рабочага класа і сялян у барацьбе супроць фашизма на масы? Фашизму ўдаецца прывабіць масы таму, што ён дэмагагічна апелюе да іх асабліва набаўных патрэб і запросаў. Фашизм не толькі распальвае глыбока ўкараніўшыся ў масы забабоны, але ён іграе і на лепшых пачуццях мас. На іх пачуцці справядлівасці і нават на іх рэвалюцыйных традыцыях. Чаму германскія фашы-

ГЕОРГІЯ ДЗІМІТРАВА

ты, гэтыя лакеі буйвай буржуазіі і смяротныя ворагі сацыялізма, выдаюць сябе масам за «сацыялістаў» і свой прыход да ўлады паказваюць, як «рэвалюцыю»? Таму, што яны імкнуцца эксплуатаваць веру ў рэвалюцыю, цягу да сацыялізма, якія жывуць у сэрцах шырокіх працоўных мас Германіі.

Фашизм абяцаў рабочым «справядліваю заробковую плату», а на справе прывёс яшчэ больш нізкі, забрацкі ўзровень жыцця. Ён абяцаў беспрацоўным работу, а на справе прывёс яшчэ больш цяжкія мукі голаду, рабкую прымуку і г. д. На справе ён пера-

Фашизм дзейнічае ў інтарэсах крайніх імперыялістаў, але выступае ён перад масамі пад маскай абаронцы пакрыўджанай нацыі і зварачаецца да звычайнага нацыянальнага пачуцця, як напрыклад, германскі фашизм, які падняў за сабой масы лозунгам «супроць Версаля».

Фашизм прыходзіць да ўлады, як партыя ўдару супроць рэвалюцыйнага руху пролетарыята, супроць народных мас, якія знаходзяцца ў бражэнні, але ён абстаўляе свой прыход да ўлады, як «рэвалюцыйны» рух супроць буржуазіі ад імя ўсіх нацый і за выратаванне нацыі («паход» Мусаліні на Рым, «паход» Пілсудскага на Варшаву, нацыянал-сацыялісцкая «рэвалюцыя» ў Германіі і т. д.).

Але якія-б маскі ні надзяваў на сябе фашизм, у якіх-бы формах ён ні выступаў, якімі-б шляхамі ён ні прыходзіў да ўлады, фашизм—гэта злоейшае наступленне капітала на працоўныя масы.

Фашизм — гэта нястрымны шавінізм і захватніцкая вайна.

Фашизм—гэта шалёная рэакцыя і контррэвалюцыя, фашизм—гэта злейшы вораг рабочага класа і ўсіх працоўных.

ШТО НЯСЕ МАСАМ ПЕРАМОГШЫ ФАШИЗМ

З глыбокім хваляваннем і нянавісцю да фашысцкіх катаў мы схіліліся перад незабыўнай памяццю Юна Шэра, Фітэ Шульце, Люттенса—у Германіі, Баламана, Валіша і Мхірайтэра—у Аўстрыі, Шахайя і Фюрста—у Венгрыі, і г. д.

слаі моладзі аказаліся асабліва ўспрымальнымі да фашысцкай дэмагогіі, якая рысавала ім прывабнае будучае пры перамозе фашызма.

У гэтай сувязі мы не можам таксама прайсці міма раду **памылак комуністычных партый**, памылак, якія тармазілі нашгу барацьбу супроць фашизма. У нашых радах мела месца недапушчальная недаацэнка фашысцкай небяспекі, якая і дагэтуль не ўсюды ліквідавана.

Ёсць таксама нямаля выпадкаў, калі **комуністы былі захвачаны знянацку фашысцкім пераваротам**. Успомніце Балгарыю, дзе кіраўніцтва нашай партыі заняло «нейтральную», а па сутнасці справы апартугійскага пазіцыю ў адносінах перавароту 9 чэрвеня 1923 года; Польшчу—дзе ў маі 1926 г. кіраўніцтва комуністычнай партыі, няверна аданіўшы рукачымі сілы польскай рэвалюцыі, не здолела разгледзець фашысцкі характар перавароту Пілсудскага і цягнулася ў хвасце падзей; Фінляндыю—дзе наша партыя выходзіла з няправільнага ўяўлення аб павольнай, наступовай фашызацыі і прагледзела падрыхтоўваемы кіруючай групай буржуазіі фашысцкі пераварот, які застаў партыю і рабочы клас знянацку.

Калі нацыянал-сацыялізм ужо стаў грозным масавым рухам у Германіі, таварышы, як Гейнс Нейман, для якіх урад Брунінга быў ужо ўрадам фашысцкай дыктатуры, фанабэрыста заняўлілі: «Калі літэраўскае «Трэнця імперыя» калі-небудзь наступіць, дзе толькі на паўтара метра пад зямлёй, а над ёй—пераможная рабочая ўлада». Нашы таварышы ў Германіі доўга недаўлічвалі прышчэплены

най вузасцю ў адносінах пастаноўкі і вырашэння актуальных палітычных задач партыі.

Таварышы, мы гаворым аб прычынах перамогі фашизма, мы ўказваем на гістарычную адказнасць сацыял-дэмакратыі за паражэнне рабочага класа, мы адзначаем і нашы ўласныя памылкі ў барацьбе з фашызмам не проста таму, што хочам капацца ў мінулым. Мы не гісторыкі, мы—баявыя дзеячы рабочага класа—абавязаны адказаць на пытанне, якое мучыць мільёны рабочых: **ці можна і якім шляхам папярэдзіць перамогу фашизма?** І мы адказваем гэтым мільёнам рабочых: так, таварышы, фашызму загародзіць дарогу можна. Зусім магчыма, гэта залежыць ад нас саміх—ад рабочых, сялян, усіх працоўных.

Папярэджанне перамогі фашизма залежыць, перш за ўсё, ад баявой актывнасці самога рабочага класа, ад згуртавання сіл у адзіную змагаючуюся супроць наступлення капітала і фашизма баявую армію.

Па-другое, гэта залежыць ад наяўнасці моцнай рэвалюцыйнай партыі, правільна кіруючай барацьбой працоўных супроць фашизма.

Па-трэцяе, гэта залежыць ад правільнай палітыкі рабочага класа ў адносінах сялянскіх і дробнабуржуазных мас горада. Гэтыя масы трэба браць такімі, якія яны ёсць, а не такімі якімі мы іх хачемлі-б бачыць.

Толькі ў працэсе барацьбы яны будуць зрываць свае сумленні і хістанні, толькі пры царлівых адносінах да іх немінучых хістанняў і пры палітычнай дапамозе пролетарыята яны будуць падымцца на больш высокую ступень рэво-

ду свету шляхам вайны. Для гэтага ім патрэбен фашызм.

Яны імкнуцца аперэдзіць нарастанне сіл рэвалюцыйнага руху рабочых і сялян і ваеннага нападу на Савецкі Саюз — аплот саветскага пролетарыята. Для гэтага ім патрэбен фашызм.

У радзе краін, у прыватнасці ў Германіі, гэтым імперыялістычным колам удалося да рашаючага павя-

тадзі парламентарызма буржуазнай дэмакратыі, з прычыны чаго яна вымушана звярнуцца ва ўнутранай палітыцы да тэрарыстычных метадаў кіравання, — як прыклад таго, што яна не ў сілах больш знайсці выхад з цяперашняга становішча на базе мірнага знешняй палітыкі, з прычыны чаго яна вымушана звярнуцца да палітыкі вайны». (І. Сталін. — Пытанні левізму. Выд. X. Стар. 545).

КЛАСАВЫ ХАРАКТАР ФАШЫЗМА

Фашызм ва ўлады ёсць, як праўдзінна яго ахарактарызаваў XIII пленум Выканкома Комуністычнага Інтэрнацыянала, адкрытая тэрарыстычная дыктатура найбольш рэакцыйных, найбольш шавіністычных, найбольш імперыялістычных элементаў фінансавага капітала.

Самая рэакцыйная рознавіднасць фашызма — гэта фашызм германскага тыпу. Ён нахабна імкнецца сабе нацыяналі-соцыялізмам, не маючы нічога агульнага з сацыялізмам. Гітлераўскі фашызм — гэта не толькі буржуазны нацыяналізм, але і звярненне шавінізму. Гэта ўрадавая сістэма палітычнага бандытызма, сістэма правакапый і катаванняў у адносінах рабочага класа і рэвалюцыйных элементаў сялянства, дробнай буржуазіі і інтэлігенцыі. Гэта — сярэдневаковае варварства і зверства, гэта неабудзанага агрэсія ў адносінах другіх народаў і краін.

Германскі фашызм выступае, як ударны кулак міжнароднай контррэвалюцыі, як галоўны падпальшчык імперыялістычнай вайны, як зачышчальнік крывавога паходу супроць Савецкага Саюза, вялікай бацькаўшчыны працоўных усяго свету.

Фашызм гэта не форма дзяржаўнай улады, якая быццам-бы «стаяць над абодвума класамі — пролетарыятам і буржуазіяй», як сцвярджаў Отто Баўэр. Гэта не «паўстаўшая дробная буржуазія, якая захавала дзяржаўную машыну», — як заяўляе англійскі сацыяліст Брэйдфорд.

Фашызм — гэта ўлада самага фінансавага капітала. Гэта арганізацыя тэрарыстычнай расправы над рабочым класам і рэвалюцыйнай часткай сялянства і інтэлігенцыі. Фашызм у знешняй палітыцы — гэта шавінізм самай грубайшай формы які культывуе зозлагатывую нянавісць супроць другіх народаў.

Неабходна асабліва моцна падкрэсліваць гэты сапраўдны характар фашызма, бо прыкрыццё сацыяльнай дэмагогіяй дало магчымасць фашызму прывабіць у радзе краін выбітыя крыжам з каляны масы дробнай буржуазіі і нават некаторыя часткі найбольш адсталых слаёў пролетарыята, якія ні-

колі-б не пашлі за фашызмам, калі-б разумелі яго сапраўдны класавы характар, яго сапраўдную прыроду.

Развіццё фашызма і сама фашысцкая дыктатура прымаюць у ровных краінах розныя формы ў залежнасці ад гістарычных, ад нацыянальных асаблівасцей і міжнароднага становішча данай краіны.

Прыход фашызма да ўлады — гэта не звычайная замена аднаго буржуазнага ўрада другім, а змена адной дзяржаўнай формы класавога панавання буржуазіі — буржуазнай дэмакратыі — другой яго формай — адкрытай, тэрарыстычнай дыктатурай. Ігнараванне гэтай розніцы было-б сур'ёзнай памылкай. Але не менш сур'ёзнай і небяспечнай памылкай з'яўляецца недаацэнка таго значэння, якое маюць для ўстанаўлення фашысцкай дыктатуры ўзмацняючыся раз у краінах буржуазнай дэмакратыі рэакцыйныя мерапрыемствы буржуазіі, якія падаўляюць дэмакратычныя свабоды працоўных, фальсіфікуюць і ўрэзваюць правы парламента, узмацняюць рэпрэсіі супроць рэвалюцыйнага руху. Да ўстанаўлення фашысцкай дыктатуры буржуазныя ўрады звычайна праходзяць праз рад падгатоўчых этапаў і ажыццяўляюць рад рэакцыйных мерапрыемстваў, якія дапамагаюць непасрэднаму прыходу фашызма да ўлады. Хто не змагаецца на гэтых падгатоўчых этапах супроць рэакцыйных мерапрыемстваў буржуазіі і супроць нарастаючага фашызма, той ня здолен пераадоліць той, наагаврот, аблягчае перамогу фашызма.

Правадыры сацыял-дэмакратыі затупілі і срываюць ад мас сапраўдны класавы характар фашызма і не клікалі іх да барацьбы супроць узмацняючыхся рэакцыйных мерапрыемстваў буржуазіі. Яны нясуць вялікую гістарычную адказнасць за тое, што ў рашучы момант фашысцкага наступлення значная частка працоўных мас у Германіі і ў радзе другіх фашысцкіх краін не пазнавала ў фашызме крыважаўнейшага фінансавага драпежніка, свайго злейшага ворага, і што гэтыя масы не былі гатовы да адпору.

У чым-жа крыніца ўплыву фа-

шызму? Чаму германскія фашысцкія працоўныя масы перамаглі?

ШТО НЯСЕ МАСАМ ПЕРАМОГШЫ ФАШЫЗМ

Фашызм абяцаў рабочым «справядлівую заробковую плату», а на справе прывёс яшчэ больш нізкі, жабраць узровень жыцця. Ён абяцаў беспрацоўным работу, а на справе прывёс яшчэ больш цяжкія мукі голаду, рабочую прыму-совую працу. На справе ён ператварае рабочых і беспрацоўных у бяспраўнейшых парыву капіталістычнага грамадства.

Фашызм абяцаў працоўнай моладзі адкрыць ёй шырокую дарогу і бліскучае будучае. На справе ён прывёс масавыя звалненні моладзі з прадпрыемстваў, працоўныя лагery і бесперапынную ваенную муштроўку для захватніцкай вайны.

Фашызм абяцаў служачым, дробным чыноўнікам, інтэлігенцыі забяспечыць іх існаванне. На справе ён прывёс ім яшчэ большую безнадзейнасць і няўдзячнасць у заўтрашнім дні, падпаракуе іх новай бюракратыі з найбольш наслухмяных сваіх прыхільнікаў.

Фашызы абяцаў разбураваму, збяднеўшаму сялянству ліквідацыю даўгавай кабалы, скасаванне арэнднай платы і нават бесплатнае адчужэнне памешчыцкіх зямель. На справе ён стварае небывалае яшчэ закабаленне працоўнага сялянства трэстамі і фашысцкім дзяржаўным апаратам.

Але гэта далёка не ўсё. Кожны дзень у канцэнтрацыйных лагерах фашысцкай Германіі, у падвалах гестапа, у польскіх за-

сценах, у балгарскай і фінляндскай ахранках, у белградскай «глаўнячы», у румынскай сігуранцы, на італьянскіх астравах лепшыя сыны рабочага класа, рэвалюцыйныя сяляне, барацьбы за бліскучае будучае чалавечтва падвяргаюцца такім агідным насільям і здзекам, перад якімі бяднеюць самыя ганусныя дзеянні царскай ахранкі. Зладзейскі германскі фашызм ператварае мужэй у прысутнасці іх жон у крываваю ма-су, маткам пасылае ў паштовых пакетах попел забітых сыноў. Старылізацыя ператварае ў палітычны сродак барацьбы. Захваленыя антыфашыстам у камерах катаванняў насільна ўспрыскаюць атрутныя вадкі, ломяць рукі, выбіваюць вочы, падвешваюць, накаваюць іх вадой, выразаюць на жывым целе фашысцкую свастыку.

Перада мной статыстычная зводка міжнароднай арганізацыі дапамогі рэвалюцыянерам аб забітых, раненых, арыштаваных, скалечаных і замучаных у Германіі, Польшчы, Італіі, Аўстрыі, Балгарыі, Югаславіі. У адной толькі Германіі за час прабывання ва ўладу пацыянал-сацыялістаў забіта больш 4.200, арыштавана 317.800, ранена і падверглася пакутлівым катаванням 218.600 антыфашысцкіх рабочых, сялян, служачых, інтэлігентаў, комуністаў, сацыял-дэмакратаў, членаў апазіцыйных хрысціянскіх арганізацый.

ЦІ НЕ МІНУЧА ПЕРАМОГА ФАШЫЗМА?

Чаму і якім чынам фашызм мог перамагчы?

Фашызм змог прыйсці да ўлады перш за ўсё таму, што рабочы клас, з прычыны палітыкі класавога супрацоўніцтва з буржуазіяй, якую вялі правадыры сацыял-дэмакратыі, аказаўся расколаным, палітычна і арганізацыйна разбросаным перад тварам наступаючай буржуазіі. Комуністычныя-ж партыі былі недастаткова моцны, каб паміра і супроць сацыял-дэмакратыі падняць масы і павесці іх на рашучы бой супроць фашызма.

Ці была немінуча перамога фашызма ў Германіі? Не, яе мог прадухіліць германскі рабочы клас.

Але для гэтага ён павінен быў дабіцца ўстанаўлення адзінага антыфашысцкага пролетарскага фронту, прымусіць сацыял-дэмакратычных правадыроў спыніць паход супроць комуністаў і прыняць неаднаразаковыя прапавы кампартыі аб адзінстве дзеянняў супроць фашызма.

Ён павінен быў пры наступленні фашызма і пры паступовай ліквідацыі буржуазіі буржуазна-дэмакратычных свабод не задавал-

яцца славеснымі рэвалюцыямі сацыял-дэмакратыі, а адказваць сапраўднай масавай барацьбой, затруцываючай фашысцкія планы германскай буржуазіі.

Ён павінен быў не дапусціць забароны ўрадам Браўна—Зеве-рынга ўрадам Браўна—Зеве-рынга саюза чырвоных фравтавікоў, а ўстанавіць паміж ім і амаль мільённым рэйхсбанерам баявы кантакт і прымусіць Браўна і Зеве-рынга ўзброіць і той і другі для адпору і разгрому фашысцкіх банд.

Ён павінен быў прымусіць лідэраў сацыял-дэмакратыі, узначальваюшых урад Прусіі, прыняць меры абароны супроць фашызма, арыштаваць фашысцкіх правадыроў, зачырць іх друк, канфіскаваць іх матэрыяльныя сродкі і сродкі капіталістаў, субсідываваць фашысцкі рух, распусціць фашысцкія арганізацыі, адабраць іх зброю і т. д.

Таварышы, фашызм перамог, дзеля таго, што пролетарыят аказаўся ізаляваным ад сваіх натуральных саюзнікаў.

Фашызм перамог таму, што яму ўдалося павесці за сабой вялікія масы сялянства, з прычыны таго,

з глыбокім хваляваннем і нянавісцю да фашысцкіх катаў мы сцінем сцягі Комуністычнага Інтэрнацыянала перад незабыўнай памяццю Іона Шэра, Фітэ Шульцэ, Люттэнса—у Германіі, Каламана Валаша і Мніхрайтэра—у Аўстрыі, Шалайя і Фюрота — у Венгрыі, Кфарджыева, Люцібродскага і Войкава—у Балгарыі, перад памяццю тысяч і тысяч комуністычных, сацыял-дэмакратычных і беспартыйных рабочых, сялян, прадстаўнікоў прагрэсіўнай інтэлігенцыі, адлаўшых сваё жыццё ў барацьбе з фашызмам. Мы вітаем з гэтай трыбуны правадыра германскага пролетарыята і ганаровага старшынню нашага кангрэса — тав. Тэльмана. (Увесь кангрэс устае і гарача апладзіруе). Мы вітаем таварышоў Ракошы, Грамшы (бурныя апладысмента, усе ў зале ўстаюць), Антыкайна, Юнко Панава. Мы вітаем лідэра іспанскіх сацыялістаў Кабальеро, пасаджанага ў турму контррэвалюцыянерамі, Тома Муні, які ўжо 18 год пакутуе ў турме, і тысячы другіх вязняў капітала і фашызма. (Бурныя апладысмента). І мы гаворым ім: «Браты ва барацьбе, вы не забыты. Мы з вамі. Кожную галезу нашага жыцця, кожную кроплю нашай крыві адамо за ваша вызваленне і вызваленне ўсіх працоўных ад ганейнага фашысцкага рэжыму» (Бурныя апладысмента. Усе ў зале ўстаюць).

што сацыял-дэмакратыя ад імя рабочага класа праводзіла па сутнасці справы антысялянскую палітыку. Селянін бачыў ва ўладу пэ-ры рад сацыял-дэмакратычных урадаў яны ў яго вачах увасаблялі ўладу рабочага класа, але ні адзін з іх не вырашыў сялянскай галечы, ні адзін з іх не даў зямлі сялянству.

Фашызм перамог і таму, што яму ўдалося пранікнуць у рады моладзі, тады як сацыял-дэмакраты адцягвала рабочую моладзь ад класовай барацьбы, а рэвалюцыйны пролетарыят не разгарнуў сярод моладзі неабходнай выхаваўчай работы і не ўдзяляў дастатковай увагі барацьбе за яе спецыфічныя інтарэсы і заправаванні.

Фашызм уваў асабліва вострую ў моладзі патрэбнасць баявой актыўнасці і зацягнуў значную частку яе ў свае баявыя атрады. Но-вае пакаленне мужчынскай і жаночай моладзі не прайшло праз жахі вайны. Яно адчувае на сваіх дзях увесь цяжар эканамічнага крызіса, беспрацоўя і распаду буржуазнай дэмакратыі. Не бачачы перспектыву на будучае, значныя

буржуазныя масы горада. Гэтыя масы трэба браць такімі, якія яны ёсць, а не такімі якімі мы іх хачем-б бачыць. Толькі ў працесе барацьбы яны будуць жыць свае сумненні і хістанні, толькі пры царлівых адносінах да іх немінучых хістанняў і пры палітычнай дапамозе пролетарыята яны будуць падымцца на больш высокую ступень рэвалюцыйнай свядомасці і актыўнасці.

Па-чацвертае, гэта залежыць ад шільнасці і сучасных дзеянняў рэвалюцыйнага пролетарыята. Не даць фашызму засцігнуць сябе зямлю, не аддаваць яму ініцыятыву, наносіць яму рашаючыя ўдары, калі ён не здолеў яшчэ сабраць сваіх сіл, не дапусціць заваявання ім новых пазіцый, як гэта прабуе з поспехам рабці французскі пролетарыят. (Апладысмента).

Вось галоўнейшыя ўмовы для папярэджання росту фашызма і яго прыходу да ўлады.

ФАШЫЗМ—ЛЮТАЯ, АЛЕ НЯМОЦНАЯ УЛАДА

Фашысцкая дыктатура буржуазіі — гэта ўлада лютая, але нямоцная.

У чым заключаюцца галоўныя прычыны нямоцнасці фашысцкай дыктатуры?

Фашызм, які збіраўся перамагчы разгалосі і супярэчнасці ў лагery буржуазіі, яшчэ больш абвастрае гэтыя супярэчнасці. Фашызм стараецца ўстанавіць сваю палітычную манополію, насільна знішчаючы другія палітычныя партыі. Але наяўнасць капіталістычнай сістэмы, існаванне розных класаў і абвастраенне класовай супярэчнасці вядуць немінуча да расхістання і ўзрыву яго палітычнай манополіі. Гэта не Савецкая краіна, дзе дыктатура пролетарыята таксама ажыццяўляецца манопольнай партыяй, але дзе гэта палітычная манополія адвяхае інтарэсам мільёнаў працоўных і апіраецца ўсё больш і больш на пабудову бяскласавага грамадства.

Другая прычына нямоцнасці фашысцкай дыктатуры заключаецца ў тым, што кантраст паміж антыкапіталістычнай дэмагогіяй фашызма і палітыкай самага грабежніцкага ўзбагачэння манопалістычнай буржуазіі аблягчае вырыццё класовай сутнасці фашызма і вядзе да расхістання і звужэння яго масавай базы.

Далей, перамога фашызма выклікае глыбокую нянавісць і абурэнне мас, садзейнічае іх рэвалюцыянізацыі і дае магутны штуршок адзінаму фронту пролетарыята супроць фашызма.

Вядучы палітыку эканамічнага нацыяналізма (аўтаркіі) і захватваючы большую частку народнага даходу для падрыхтоўкі вайны, фашызм падрывае ўсю эканаміку

краіны і абвастрае эканамічную вайну паміж капіталістычнымі дзяржавамі.

Рабочы клас павінен умець скарыстаць супярэчнасці і канфлікты ў лагery буржуазіі, але не павінен жыць ілюзіямі быццам фашызм сам сабе вычарае. Фашызм не рухне аўтаматычна. Толькі рэвалюцыйная актыўнасць рабочага класа можа скарыстаць немінуча ўнікаючыя ў лагery буржуазіі канфлікты для падрыву фашысцкай дыктатуры і яе звяржэння.

Перамога Гітлера дала рашучы штуршок да стварэння адзінага фронту рабочага класа супроць фашызма ва Францыі. Перамога Гітлера не толькі прабудзіла ў рабочых страх перад лёсам германскіх рабочых, не толькі распаліла нянавісць да катаў іх германскіх братоў па класу, але і ўмацавала ў іх рашучасць ні ў якім выпадку не дапускаць у сваёй краіне таго што здарылася з рабочым класам Германіі.

Магутная цяга да адзінага фронту ва ўсіх капіталістычных краінах паказвае, што ўрокі паражэнняў дарма не прападаюць. Рабочы клас пачынае дзейнічаць панао-ванаму. Ініцыятыва кампартыі ў арганізацыі адзінага фронту і беззаветная самааданасць комуністаў, рэвалюцыйных рабочых у барацьбе супроць фашызма мезі вынікама небывалы яшчэ рост аўтарытэту Комуністычнага Інтэрнацыянала. У той-жа час ідзе глыбокі крызіс II інтэрнацыянала, сігналам да якога было банкруцтва германскай сацыял-дэмакратыі. Сацыял-дэмакратычныя рабочыя могуць усе больш наглядна

* Скарочаная стэнаграма.

профсаюз, створаных былы профсаюзнымі правадырамі, ра- па пайсці на аб'яднанне. Асно- гэтага аб'яднання з'яўляецца ўніверсальна барацьба супроць утлення капітала і фашызма беспячэння дэмакратыі ў проф- сах. Мы вітаем гэты факт, та- пшы, які з'яўляецца першым з фармальнага расколу профсу- асла вайны і таму мае міжна- де значэнне.

АДЗІНЫ ФРОНТ І МОЛАДЗЬ

варышы! Гаворачы аб мола- мы павінны адкрыта заявіць: нагарджалі нашай задачай швення мас працоўнай моладзі арацьбу супроць наступлення тала, супроць фашызма і па- вайны. Мы недацэнвалі ве- рнае значэнне моладзі ў ба- бе супроць фашызма і расту- антымпэрыялістычнага на- ю моладзі. Мы не заўсёды валі асобы эканамічныя, па- чыны і культурныя інтарэсы ладзі. Мы не звярталі таксама жнай увагі на рэвалюцыйнае аванне моладзі.

сё гэта вельмі доўга выкары- фашызм, перацягнуўшы ў не- зорых краінах, у прыватнасці ў аманіі, вялікія часткі моладзі на х, варожы пролетарыяту.

ашы камуністычныя саюзы мо- ай ў радзе капіталістычных кра- сёў яшчэ з'яўляюцца пераваж- сектанцкімі, адарванымі ад арганізацыямі. Іх асноўная басць заключаецца ў тым, што ўсё яшчэ стараюцца капіра- б камуністычныя партыі, іх мы і метады работы, забыва- ш, што камсамол гэта не кому- гычная партыя моладзі. Яны астаткова ўлічваюць, што гэ- арганізацыя са сваімі асо- і задачамі. Яе метады і формы оты, выхавання, барацьбы па- ны быць прыстасаваны да кан- тнага ўзроўню і запросам мола-

Развіваючы і ўмацоўваючы ком- самол, нашы камсамольцы павін- ны дабівацца стварэння антыфа- шысцкіх асацыяцый (аб'яднання ў адзінны арганізацыі) камуні- стычных і сацыялістычных саюзаў моладзі на платформе класавай барацьбы.

АДЗІНЫ ФРОНТ І ЖАНЧЫНЫ

меншая недацэнка, чым у асінах да моладзі, праўлялася работе сярод працоўных жан- чын — сярод работніц, беспра- чых жанчын, сялянскіх і хатніх адывы. Між тым, калі ў мо- дай фашызм больш усяго адні- е то жанчыну ён асабліва бяз- асна і цынчна паднявольвае, ачы на самых балючых пачуц- х маткі, гаспадыні, адзінокай ботніцы, няўзруненых у заўт- шнім дні.

паказвае пераможанае да гэтага часу супраціўленне работе ў фашысцкіх масавых арганізацыях, не заўсёды правільны падыход да сацыялістычнай і іншай некому- ністычнай моладзі.

Праблема-ж моладзі — не толькі камсамольская праблема. Гэта — праблема ўсяго камуністычнага руху. Галоўныя задачы камуні- стычнага руху моладзі ў капіталі- стычных краінах — гэта смела ісці па шляху ажыццяўлення адзі- нага фронту, па шляху арганіза- цыі і аб'яднання працоўнага ма- ладого пакалення.

Формы адзінага фронту моладзі павінны прыстасоўвацца не па шаблону — не абавязкова тыя-ж самыя, якія ёсць у практыцы камуністычных партыі. Камуністыч- ныя саюзы моладзі павінны ўся- мерна імкнуцца да аб'яднання сіл усеіх нефашысцкіх масавых арга- нізацый моладзі, аж да стварэння рознага роду агульных арганіза- цый для барацьбы супроць фа- шызма, супроць нечуваннага бяс- праўя і мілітарызацыі моладзі, за эканамічныя і культурныя справы- маладого пакалення, за прыцяг- ненне на бок антыфашысцкага фронту гэтай моладзі, дзе-б яна ні знаходзілася: на прадырэмст- вах, у лагерах прымусовых ра- бот, на біржах працы, у казармах і флоте, у школах ці розных спар- тыўных, культурных і другіх арга- нізацыях.

Развіваючы і ўмацоўваючы ком- самол, нашы камсамольцы павін- ны дабівацца стварэння антыфа- шысцкіх асацыяцый (аб'яднання ў адзінны арганізацыі) камуні- стычных і сацыялістычных саюзаў моладзі на платформе класавай барацьбы.

уваходзіць у масавы профсаюз с- ёй прафесіі, які не змагаецца за аператарнае рэфармісцкага проф- саюза ў сапраўды класавую проф- арганізацыю, які не змагаецца за адзінства профруху на аснове кла- савай барацьбы, — той рабочы ко- муніст, той рэвалюцыйны рабочы не выконвае свайго найпершага пралетарскага абавязку. (Апладыс- менты).

Што гэта за ўрад? І ў якой сі- туацыі можа ісці аб ім гутарка?

Гэта перш за ўсё — **уряд ба- рацьбы супроць фашызма і рэак- цыі**. Гэта павінен быць урад, які ўзнік у выніку руху адзінага фронту — і ніякім чынам не аб- мяжоўваецца дзейнасцю камуні- стычнай партыі і масавых аргані- зацый рабочага класа, а, наама- рот, прадырэмвае рашучыя мера- прыемствы супроць контррэвалю- цыйных фінансавых магнатаў і іх фашысцкіх агентаў.

АБ ІДЭАЛАГІЧНАЙ БАРАЦЬБЕ СУПРОЦЬ ФАШЫЗМА

Адзін з найбольш слабых бакоў антыфашысцкай барацьбы нашых партыі заключаецца ў тым, што яны **недастаткова і нясвоечасова рэагуюць на дэмагогію фашызма і прадаўжаюць да гэтага часу нагарджальна адносіцца да пы- танняў барацьбы з фашысцкай ідэалогіяй**.

Сілу ідэалагічнай заразы фа- шызма мы ні ў якім выпадку не павінны недацэнываць. Мы павін- ны з свайго боку разгарнуць шы- року ідэалагічную барацьбу на аснове яснай папулярнай аргумен- тацыі, правільнага, добра прадуманага падыходу да своеасабліва- сці нацыянальнай псіхалогіі народных мас.

Тыя камуністы, якія лічаць, што ўсё гэта не датычыць справы рабочага класа, якія нічога не ро- бяць, каб гістарычна правільна, у сапраўды, марксісцкім, ланінека- сталінскім духу асвятліць перад працоўнымі масамі мінулае іх уласнага народу, каб **увазяць сваю цяперашнюю барацьбу з яго рэво- люцыйнымі традыцыямі і мінулым** — гэтыя камуністы добраахвотна градастаўляюць фашысцкім фаль- сіфікатарам усё, што ёсць капі- таўнага ў гістарычным мінулым нацыі для адурчвання народных мас. (Апладысменты).

Не! **Нас датычыць усякае важ- нае пытанне не толькі цяпераш- няга і будучага, але і мінулага нашага ўласнага народу.**

Мы, камуністы, — **непрыміры- мыя прынцыповыя праціўнікі бур- жуазнага нацыяналізма** ва ўсіх яго рознавіднасцях. Але мы — **не прыхільныя нацыянальнага нігіліз- ма і ніколі не павінны выступаць у якасці такіх.**

Задача выхавання рабочых і ўсіх працоўных у духу пролетар- скага інтэрнацыяналізма — гэта адна з асноўных задач усякай ко- муністычнай партыі. Але той, хто думае, што гэта дазваляе яму і на- вят прымусае п'яваць на ўсе на-

па-першае, калі дзяржаўны апарат буржуазіі ўжо дастаткова дэзарганізаван і паралізаван, так што буржуазія не можа перашко- дзіць стварэнню ўрада барацьбы супроць рэакцыі і фашызма;

па-другое, калі найшырэйшыя масы працоўных, у асаблівасці ма- савыя профсаюзы, бурна паўста- юць супроць фашызма і рэакцыі, але яшчэ не гатовы падняцца на паўстанне, каб пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі змагацца за заваяванне савецкай улады;

па-трэцяе, калі дыферэнцыяцыя і палівапенне ў радах сацыял-дэма- кратыі і іншых партыі, якія пры-

чыянальныя пачуцці шырокіх пра- цюўных мас, той далёк ад сапраўд- нага большэвізма, нічога не зра- зумеў у вучэнні Леніна і Сталіна па нацыянальнаму пытанню! (Ап- ладывсменты).

Ленін, які заўсёды рашуча і паслядоўна змагаўся з буржуаз- ным нацыяналізмам, паказаў нам прыклад правільнага падыходу да пытання аб нацыянальных пачуц- цах у сваім артыкуле, аб нацыя- нальнай гордасці вялікарускаў у 1914 годзе. Вось што ён пісаў:

«Ці чужда нам, вялікарускім свядомым пролетарыям, пачуц- цё нацыянальнай гордасці? Зразумела, не. Мы любім сваю мову і сваю радзіму, мы больш за ўсё працуем над тым, каб яе працоўныя масы (г. зн. дзевяць дзесятых яе насель- ніцтва) падняць да свядомага жыцця дэмакратыі і сацыялі- стаў. Нам больш за ўсё балюча бачыць і адчуваць, якім насі- лям, гнёту і злэкам падвар- гаюць нашу выдатную радзіму царскія каты, дваране і капі- талісты; мы ганарымся тым, што гэтыя насілі выклікалі адпор з нашага асяроддзя, з асяроддзя вялікарусаў, што **гэ- та асяроддзе вылучыла Радзі- шчэва, дзекабрыстаў, рэвалю- цыянераў-розначынаў семідзе- сятых гадоў, што вялікарускі рабочы клас стварыў у 1905 годзе магутную рэвалюцыйную партыю мас...** Мы поўны па- чуцця нацыянальнай гордасці, бо вялікаруская нацыя **таксама стварыла рэвалюцыйны клас, таксама даказала, што яна здольна даць чалавецтву вялі- кія ўзоры барацьбы за сабо- ду, за сацыялізм, а не толькі вялікія пагромы, рады вясель- няў, засценкі, вялікія галадоў- кі і вялікае пахаліства перад папамі, царамі, памешчы- камі і капіталістамі.** Мы поўны пачуцця нацыянальнай горда- ці, і **іменна таму, мы асабліва**

Апэнываючы цяперашняе раз- віццё сусветнага становішча, мы бачым, што **гаспявае палітычны крызіс у дэлым радзе краін.** Гэ- тым абумоўлена вялікая актуаль- насць і важнасць п'верлага ра- шэння нашага кангрэса ў пытан- ні аб **уладзе адзінага фронту.**

Калі нашы партыі здолеюць па- большэвіцку скарыстаць ініцыяты- ву за стварэнне ўрада адзінага фронту, барацьбу вакол яго ства- рэння, а таксама прабыванне ва ўладзе такога ўрада **для рэвалю- цыйнай падрыхтоўкі мас, то гэта будзе і самае лепшае палітычнае апраўданне нашага курсу на ства- рэнне ўрада адзінага фронту.**

ненавідзім сваё рабекае міну- лае (калі памешчыкі, дваране вялі на вайну мужыкоў, каб душыць свабоду Венгрыі, Польшчы, Персіі, Кітая) і сваё раб- скае цяперашняе, калі тыя-ж памешчыкі, падтрымліваемыя капіталістамі, вядуць нас на вайну, каб душыць Польшчу і Украіну, каб давіць дэмакраты- чны рух у Персіі і ў Кітаі, каб **змяцціць ганьбачую наша вялікарускае нацыянальнае да- стоінства шайку Раманавых, Бобрынскіх, Пурышкевічаў.** (Ленін, Том XVIII. Стар. 81).

Думаю, таварышы, што я па- ступіў на прадасе ў Лейпцыгу правільна, калі пры спробе фа- шыстаў зняславіць балгарскі на- род, як варварскі, узяў пад абаро- ну нацыянальны гонар працоўных мас балгарскага народу, якія без- заветна змагаюцца супроць фа- шысцкіх уэурбятараў, гэтых са- праўдных варвараў і доўкуноў (бурныя і доўгія апладысменты) і калі заявіў, што я не маю ніякіх падстаў саромецца, што я балга- рын, і, наадварот, я ганаруся тым, што з'яўляюся сынам гераічнага балгарскага рабочага класа. (Ап- ладывсменты).

Пролетарскі інтэрнацыяналізм павінен, так сказаць, акліматыза- вацца ў кожнай краіне, каб пусціць глыбокія каранні на роднай зямлі. **Нацыянальныя формы** про- летарскай класавай барацьбы і ра- бочага руху паасобных краін не прыраць пролетарскаму інтэрна- цыяналізму, наадварот, іменна ў гэтых формах можна з поспехам адстойваць і **міжнародныя інтарэ- сы пролетарыята.**

Рэвалюцыйны пролетарыят зма- гаецца за выратаванне культуры народу, за яе вываенне ад якоў загніваючага маналістычнага капітала, ад варварскага фашыз- ма, які гвалціць яе. Толькі проле-

тоўнейшы капітал, які належыць не толькі нам, а ўсяму рабочаму класу. Наша гатоўнасць ісці разам з сацыял-дэмакратычнымі парты- ямі і арганізацыямі на барацьбу супроць фашызма мы спалучым і будзем спалучаць з непрымірымай барацьбой супроць сацыял-дэма- кратызма, як ідэалогіі і практыкі згодніцтва з буржуазіяй, і, значыць, таксама з усякімі пранікна- веннямі гэтай ідэалогіі ў нашы ўласныя рады.

Пры смелым і рашучым прая- дзэнні палітыкі адзінага фронту мы сустракаем у сваіх уласных радах перашкоды, якія нам неаб- ходна ва што-б там ні стала уст- раниць у магчыма шайкарацыйны тэрмін.

Пасля шостага кангрэса Комін- тэрна ва ўсіх камуністычных партыіх капіталістычных краін была праведзена **паспяховае барацьба супроць тэндэнцыі апартунысц- нага прыстасавання да ўмоў ка- піталістычнай стабілізацыі і зара- жэння рэфармісцкімі і легалісцкі- мі ілюзіямі.** Нашы партыі ачышча- лі свае рады ад рознага роду пра- вых апартуныстаў, умацаваўшы гэтым сваё большэвіцкае адзінст- ва і боездольнасць. Менш паспя- хова вылася, а часта зусім не вя- лася, барацьба супроць сектанцт- ва. Сектанцтва праяўлялася ўжо не ў прымітыўных адкрытых фор- мах, як у першыя гады існавання Камуністычнага Інтэрнацыянала, а, прыкрываючыся фармальным прызнамем большэвіцкіх тэзісаў, тармазіла разгортванне большэвіц- кай масавай палітыкі. У наш час гэта ўжо больш не дзіўляча хва- роба, як пісаў Ленін, а парок, які ўкараніўся, без пазбаўлення ад якога нельга вырашыць задачу ўстанаўлення адзінага фронту про- летарыята і пабудовы мас ад пазі- цыі рэфармізма на бок рэвалюцыі.

У цяперашняй абстаноўцы сек- танцтва, самазадаволеннае сектанцт- ва, як мы кваліфікуем яго ў пракце рэвалюцыі, перш за ўсё перашкаджае нашай барацьбе за ажыццяўленне адзінага фронту.

Сектанцтва задаволена сваёй дактрынерскай абмежаванасцю, сваёй адарванасцю ад сапраўдна- га жыцця мас, задаволена сваімі спрончанымі метадамі вырашэння найскладанейшых пытанняў рабо- чага руху на падставе шаблонных схем. Сектанцтва, якое прэтэндуе на ўсезнальнасць і лічыць лішнім вучыцца ў мас, на ўроках рабоча- га руху. Словам, сектанцтва, яко- му, як гаворыцца, мора па калені.

Самазадаволеннае сектанцтва не хоча і не можа зразумець, што кі- раўніцтва рабочым класам з боку камуністычнай партыі не дасягаец- ца самацёкам. Вядучую ролю ко- муністычнай партыі ў баях ра- бочага класа трэба заваяваць. Для гэтага трэба не дэкламаваць аб вядучай ролі камуністаў, а сваёй

таварышоў увесь адзін фронт гэ- та адна сусветная небяспека. Але гэта сектанцтва «прынышоваць» з'яўляецца нічым іншым, як палі- тычнай бездапаможнасцю перад труднасцямі непасрэднага кіраў- ніцтва барацьбой мас.

Не менш перашкаджае сек- танцтва ўстаноўкі правільнаму падбору людзей, выхаванню і вы- рощыванню **кадраў**, звязаных з масамі, карыстаючыхся давер'ем мас, кадраў рэвалюцыйна вытры- маных і правяраных у класавых баях, умеючых спалучаць прак- тычны вопыт масавай работы з прынцыповай стойкасцю большэвіка

Сектанцтва ў значнай ступені замаўраджвала **рост камуністычных партыі**, затрудняла правядзенне сапраўднай масавай палітыкі, пе- рашкаджала скарыстанню запруд- ненняў класавога ворага для ўма- цавання рэвалюцыйнага руху, перашкаджала справе заваявання шырокіх пролетарскіх мас на бок камуністычных партыі.

Змагаючыся самым рашучым чынам за перамаганне самазадово- ленага сектанцтва, мы павінны ўсямерна ўзмацніць сваю піль- насць і барацьбу ў адносінах да **правага апартунызма** і супроць усяіх яго канкрэтных праяўленняў, маючы на ўвазе, што небяспека яго будзе нарастаць па меры разгорт- ванна шырокага адзінага фрон- та. Ужо ёсць тэндэнцыі, якія за- ключаюцца ў прыліжэнні ролі ко- муністычнай партыі ў радах адзі- нага фронту і прымірэнні з сацыял- дэмакратычнай ідэалогіяй. Не- абходна не ўпускаць з-пад увагі, што тактыка адзінага фронту з'яў- ляецца метадам нагляднага пера- канання сацыял-дэмакратычных рабочых у правільнасці камуні- стычнай і няправільнасці рэфар- місцкай палітыкі, а не прымірэн- нем з сацыял-дэмакратычнай ідэ- алогіяй і практыкай. Паспяховае барацьба за ўстанаўленне адзінага фронту абавязкова патрабуе па- стаяннай барацьбы ў нашых ра- дах супроць тэндэнцыі да **прыні- жэння ролі партыі, супроць лега- лісцкіх ілюзіі**, супроць устаноўкі **на стыхійнасць і аўтаматызм** як у справе ліквідацыі фашызма, так і ў правядзэнні адзінага фронту, супроць **малейшых хістанняў у момант рашучага дзеяння:**

«Неабходна, — вучыць нас та- варыш Сталін, — каб партыя ў сваёй работе ўмела спалучаць вы- шэйшую прынцыповасць (не змешваць з сектанцтвам) з максі- мум сувязей і кантакту з масамі (не змешваць з хвасцізмам), без чаго немагчыма для партыі не толькі вучыць масы, але і вучыць- ца ў іх, не толькі вясці масы і ўзнімаць іх да ўзроўню партыі, але і прыслухоўвацца да голасу мас і ўгадваць іх набаўшшыя па- трэбы».

VII СУСВЕТНЫ КАНГРЭС КОМУНІСТЫЧНАГА ІНТЭРНАЦЫЯНАЛА

КАНЕЦ ДАКЛАДА тав. Г. ДЗІМІТРАВА

ПАЛІТЫЧНАЕ АДЗІНСТВА РАБОЧАГА КЛАСА

Таварышы, развіццё адзінага фронту сумеснай барацьбы камуністычных і сацыял-дэмакратычных рабочых супроць фашызма і наступлення капітала высювае пытанне аб палітычным адзінстве, аб адзінай масавай палітычнай партыі рабочага класа. Сацыял-дэмакратычным рабочыя ўсё больш на вошце пераконваюцца, што барацьба супроць класавога ворага патрабуе адзінага палітычнага кіравання, бо **дваістасць кіравання** затрудняе далейшае развіццё і ўмацаванне адзінай барацьбы рабочага класа.

Інтэресы класавай барацьбы пролетарыята і поспех пролетарскай рэвалюцыйнай дэмакратычнай рэвалюцыі ў кожнай краіне адзінай партыі пролетарыята. Дабіцца гэтага, вядома, не так-та лёгка і проста. Гэта патрабуе ўпорнай работы і барацьбы і будзе на неабходнасці больш шчырна працаваць. Камуністычныя партыі павінны, апрача ўсё на растуцую цягу рабочых да аб'яднання сацыял-дэмакратычных партыі або асобных арганізацый з камуністычнымі партыямі, узяць пэўна і ўпэўнена ў свае рукі ініцыятыву ў справе гэтага аб'яднання. Справа аб'яднання сіл рабочага класа ў адзіную рэвалюцыйную пролетарскую партыю — гэта наша справа, гэта справа Камуністычнага Інтэрнацыянала ў момант, калі міжнародны рабочы рух уваходзіць у перыяд ліквідацыйнага расколу.

Але калі для ўстанаўлення адзінага фронту камуністычных і сацыял-дэмакратычных партыі дастаткова згоды аб барацьбе супроць фашызма, наступлення капітала і вайны, то стварэнне палітычнага адзінства магчыма толькі на аснове раду пэўных умоў прынцыповага характару. Гэта аб'яднанне магчыма толькі, па-першае, пры ўмове **поўнай незалежнасці ад буржуазіі і поўнага разрыву блока сацыял-дэмакратыі з буржуазіяй**; па-другое, пры ўмове **папярэдняга ажыццяўлення адзінства дзеяння**; па-трэцяе, пры ўмове прызна-

ня неабходнасці **рэвалюцыйнага звяржэння панавання буржуазіі і ўстанаўлення дыктатуры пролетарыята ў форме саветаў**; па-чацвёртае, пры ўмове адмаўлення ад падтрымання сваёй буржуазіі ў імперыялістычнай вайне;

па-пятае, пры ўмове пабудовы партыі на аснове **дэмакратычнага цэнтралізма**, які забяспечвае адзінства волі і дзеяння і правяранага на вошце рускіх большэвікоў.

Мы павінны растлумачыць сацыял-дэмакратычным рабочым прыліва і па-таварыску, чаму без гэтых умоў немагчыма палітычнае адзінства рабочага класа. Мы павінны разам з імі абмяркоўваць сэнс і значэнне гэтых умоў.

Так, мы за адзіную масавую палітычную партыю рабочага класа. Але адгэтуль — неабходнасць, — як гаворыць тав. Сталін. — «партыі баявой, партыі рэвалюцыйнай, дастаткова смелай для таго, каб павесці пролетарыяў на барацьбу за ўладу, дастаткова вопытнай для таго, каб разабрацца ў складаных умовах рэвалюцыйнай абстаноўкі, і дастаткова гібкай для таго, каб абыйсці ўсе і ўсякія падводныя каменні на шляху да мэты». (Сталін. **Вопросы ленинизма**. Выд. 10-е. 1935 г. Стар. 63).

Вось чаму неабходна дабівацца палітычнага аб'яднання на аснове ўказаных умоў.

Мы — за палітычнае адзінства рабочага класа! Таму мы гатовы самым шчырным чынам супрацоўнічаць з усімі сацыял-дэмакратамі, якія за адзін фронт і пчыра падтрымліваюць аб'яднанне на ўказаных пачатках. Але іменна таму, што мы за яднанне, мы будзем рашуча змагацца супроць усіх левых дэмагогаў, якія прабуюць скарыстаць расчараванне сацыял-дэмакратычных рабочых для стварэння новых сацыялістычных партыі або інтэрнацыяналаў, накіраваных супроць камуністычнага руху і такім чынам паглыбляючых раскол рабочага класа.

Мы вітаем растуцае імкненне сярод сацыял-дэмакратычных рабо-

чых да адзінага фронту з камуністамі. У гэтым факце мы ўгледжваем рост іх рэвалюцыйнай свядомасці і пачатак перамагання расколу рабочага класа. Лічачы, што адзінства дзейнага з'яўляецца

Таварышы, я канчаю свой даклад. Як вы бачыце, улічваючы змяніўшуюся з часу VI кангрэса абстаноўку, урокі нашай барацьбы і апрачучыся на дасягнутую ўжо ступень кансалідацыі нашых радоў, мы ставім цяпер **па-новаму** рад пытанняў і ў першую чаргу пытанне аб адзіным фронце і аб падыходзе да сацыял-дэмакратыі, рэфармісцкіх профсаюзаў і другіх масавых арганізацый.

Знаходзяцца мудрацы, якім здаецца ва ўсім гэтым адступленне ад нашых прынцыповых пазіцый, якія паварот управа ад лініі большэвізма. Што-ж! Галоднай курыцы, гавораць у нас у Балгарыі, заўсёды сніцца проса. (Смех, бурныя апладысменты).

Няхай так думаюць гэтыя палітычныя куры! (Смех, апладысменты).

Нас гэта мала цікавіць. Для нас важна, каб нашы ўласныя партыі і шырокія масы ўсяго свету правільна зразумелі, чаго мы дабіваемся.

Мы не былі-б рэвалюцыйнымі марксістамі, ленінцамі, дастойнымі вучнямі Маркса, Энгельса, Леніна і Сталіна, калі-б мы ў залежнасці ад змяніўшайся сітуацыі і адбываючыхся зрухаў, у сусветным рабочым руху не **перабудовалі-б** адпаведным чынам нашу палітыку і тактыку.

Мы не былі-б сапраўднымі рэвалюцыянерамі, калі-б не вучыліся на ўласным вошце і вошце мас. Мы хочам, каб нашы партыі ў капіталістычных краінах выступалі і дзейнічалі як **сапраўдныя палітычныя партыі рабочага класа**, каб яны на самай справе адыгрывалі ролю **палітычнага фактара** ў жыцці сваёй краіны, каб яны заўсёды вялі **актыўную большэвіцкую масавую палітыку**, а не абмяжоўваліся адной прапагандай і крытыкай і голымі заклікамі да

настойлівай неабходнасцю і самым верным шляхам да стварэння і палітычнага адзінства пролетарыята, мы заяўляем аб гатоўнасці Камуністычнага Інтэрнацыянала і яго секцыі ўступіць у перагаворы з ІІ інтэрнацыяналам і яго партыямі аб устанаўленні адзінства рабочага класа ў барацьбе супроць наступлення капітала, супроць фашызма і пагрозы імперыялістычнай вайны.

нашы партыі для вырашэння найскладанейшых палітычных задач, якія стаяць перад імі. Для гэтага — усё вышэй падымаць іх **тэарэтычны ўзровень**, выходзяць іх у духу жывога марксізма-ленінізма, а не мёртвага дактрыніёрства.

ЗАКЛЮЧЭННЕ

Мы — **ворагі ўсякай схематычнасці**. Мы хочам улічваць канкрэтную абстаноўку ў кожны момант і ў кожным даным месцы, а не дзейнічаць **па пэўнаму шаблону**, заўсёды і ўсюды не забываць, што ў **розных умовах** пазіцыя камуністаў не можа быць **аднолькавай**.

Мы хочам дзяржа ўлічваць **усе этапы** ў развіцці класавай барацьбы і ў росце класавай свядомасці саміх мас, умець знаходзіць і вырашаць на кожным этапе **адпаведныя** гэтаму этапу **канкрэтныя** задачы рэвалюцыйнага руху.

Мы хочам знайсці **агульную мову** з найшырэйшымі масамі ў мэтах барацьбы супроць класавога ворага; знайсці шляхі для канчатковага перадолення **ізаляванасці рэвалюцыйнага авангарда** ад мас пролетарыята і ўсіх працоўных, а таксама для перадолення **ракавой ізаляванасці** самога рабочага класа ад яго натуральных саюзнікаў у барацьбе супроць буржуазіі, супроць фашызма.

Мы хочам уцягваць усё больш шырокія масы ў рэвалюцыйную класавую барацьбу і падводзіць іх да пролетарскай рэвалюцыі, **выходзячы з іх палкіх інтарэсаў і патрэб** і на аснове іх **уласнага вопыту**.

Мы хочам спалучыць па прыкладу нашых слаўных рускіх большэвікоў, па прыкладу вядучай партыі Камуністычнага Інтэрнацыянала, камуністычнай партыі Саюзага Саюза, спалучыць **рэвалюцыйны герызм германскіх, іспанскіх, аўстрыйскіх і другіх камуністаў з сапраўдным рэвалюцыйным рэалізмам** і пакончыць з апошнімі астаткамі **скадасцічнасці** мітусві вакол сур'ёзных палітычных пытанняў.

Мы хочам **усеабова ўзбройваць** барацьбы за пролетарскую дыктатуру.

Мы хочам уцягваць усё больш шырокія масы ў рэвалюцыйную класавую барацьбу і падводзіць іх да пролетарскай рэвалюцыі, выходзячы з іх палкіх інтарэсаў і патрэб і на аснове іх уласнага вопыту.

ЗАКЛЮЧЭННЕ

Мы хочам дзяржа ўлічваць **усе этапы** ў развіцці класавай барацьбы і ў росце класавай свядомасці саміх мас, умець знаходзіць і вырашаць на кожным этапе **адпаведныя** гэтаму этапу **канкрэтныя** задачы рэвалюцыйнага руху.

Мы хочам знайсці **агульную мову** з найшырэйшымі масамі ў мэтах барацьбы супроць класавога ворага; знайсці шляхі для канчатковага перадолення **ізаляванасці рэвалюцыйнага авангарда** ад мас пролетарыята і ўсіх працоўных, а таксама для перадолення **ракавой ізаляванасці** самога рабочага класа ад яго натуральных саюзнікаў у барацьбе супроць буржуазіі, супроць фашызма.

Мы хочам уцягваць усё больш шырокія масы ў рэвалюцыйную класавую барацьбу і падводзіць іх да пролетарскай рэвалюцыі, выходзячы з іх палкіх інтарэсаў і патрэб і на аснове іх уласнага вопыту.

Мы хочам спалучыць па прыкладу нашых слаўных рускіх большэвікоў, па прыкладу вядучай партыі Камуністычнага Інтэрнацыянала, камуністычнай партыі Саюзага Саюза, спалучыць **рэвалюцыйны герызм германскіх, іспанскіх, аўстрыйскіх і другіх камуністаў з сапраўдным рэвалюцыйным рэалізмам** і пакончыць з апошнімі астаткамі **скадасцічнасці** мітусві вакол сур'ёзных палітычных пытанняў.

Мы хочам **усеабова ўзбройваць** барацьбы за пролетарскую дыктатуру.

Мы хочам уцягваць усё больш шырокія масы ў рэвалюцыйную класавую барацьбу і падводзіць іх да пролетарскай рэвалюцыі, выходзячы з іх палкіх інтарэсаў і патрэб і на аснове іх уласнага вопыту.

ТАВАРЫШ ГАЛАДЗЕД У АСПАВІ

5 жніўня Асіпавіцкі раён наведваў старшыня Соўваркома БССР тав. Галадзед. Ён азнаёміўся з ходам уборкі ўраджая, маладзёбы і падрыхтоўкі да здачы дзяржаве сельгаспрадуктаў па раёну.

Выяўлена, што зернавых убрала толькі 26 проц. засянай плошчы. Дзяржаве раён нічога не адаў, апрача сена. Прычым сеназдача яшчэ не скончана. Здана сена каля 80 проц. планавага задання.

Тав. Галадзед тут-жа на даў указанні Асіпавіцкаму канкому і райкому КПСР.

Сакратар райкома КПСР Фельдман і старшыня райкома тав. Караленка да не тав. Галадзеду, што на 15—20 жніўня выканаваць павасцю стаячы перад імі ўборцы і настаўкаў задання.

У ПЕРШАЙ КАЛОНЕ ХЛЕБАЗДАТЧЫКА

ОРША, 5 жніўня. (Па тэлеграфу). Калгасы «Чырвоная ніва», Панізоўскага сельсавета, «Х з'езд саветаў», Зубаўскага сельсавета, выканалі гадавы план збожжапаставак высокакачэсным зярном. Гэтыя калгасы першымі ў раёне

ўключыліся ва ўсёабапальны курс-апаборніцтва на дуплі добракачэсную здачу калгасу. Аршанскі раён на 5 жніўня выканаў гадавы план вых паставак на 12 проц. міну-

ПОЛЬСКА-ДАНЦЫГСКІ КАНФЛІКТ

КАМЕНТАРЫ ПОЛЬСКАГА ДРУКУ

ВАРШАВА, 3 жніўня. (БЕЛТА). У артыкулах аб польска-данцыгскім канфлікце газеты прызнаюць, што ў цяперашняй стадыі канфлікт вышаў за рамкі мясцовай спрэчкі, набываючы значэнне першаразграднай палітычнай падзеі. Апазіцыйныя «Дзёнік варшавскі», «Кур'ер варшавскі», «Роботнік» і «АБЦ» падкрэсліваюць, што крок данцыгскага сената азначае падрыхтоўку «апшлюса» (далучэння) Данцыга да Германіі. «Наша палітычнае збліжэнне з Германіяй», — гэта «Дзёнік варшавскі», — на якое мы ўскладалі столькі надзей, прывяло, паколькі справа ідзе аб нашых адносінах з Данцыгам, да буйнага паражэння Польшчы. Неабходны прапановы.

энергічныя меры, каб аднавіць тэрыторыю Польшчы ў Данцыгу. Як назваць палітыку аб'яднання паміж Польшчай і Германіяй? «АБЦ», — калі берліцкі легат накіроўвае новы дзяржаўны інтарэсаў, калі Балтыйскага мора. У гэтым пытанні настаў момант, калі неабходна іграць у адваротныя партыі.

НОТА ДАНЦЫГА

БЕРЛІН, 3 жніўня. (БЕЛТА). Сёння польскаму камісару Данцыгу ўручана нота, у якой ваяецца, што сенат быў перапрашаны перагаворы з Данцыгам, але польскі ўрад адказаў, што перагаворы неабходны пры ўмове, каб Данцыг уваходзіў у склад Польшчы.

Ваенныя падрыхтаванні Польшчы

ПАРЫЖ, 4 жніўня. (БЕЛТА). Згодна паведамлення газет, канфлікт паміж Польшчай і Данцыгам прадаўжае абвастрэцца. Газеты прыводзяць паведамленне з Варшавы аб ваенных падрыхтаваннях, прадырыжытых польскім ура-

дам. Паводле слоў газет, кі польскіх палкоў нібыта пераправаны ў Картузах кля. ад Усходняй Прусыі паведамляюць з прыватнага крыніцы, польскі флот з учарашняга дня ў стане баявой гатоўнасці.

Пост адлажыў пералёт у СССР

НЬЮ-ЁРК, 3 жніўня. (БЕЛТА). Агенцтва «Юнайтэд прэс» паведамае, што пералёт у СССР пера-

чыны неспрыячай пера-

принципова характеристика аб'яднання магчыма толькі, па-першае, пры ўмове поўнай незалежнасці ад буржуазіі і поўнага разрыву блока соцьял-дэмакратыі з буржуазіяй; па-другое, пры ўмове палітычнага ажыццяўлення адзінства дзеянняў; па-трэцяе, пры ўмове прызна-

соцьял-дэмакратычных рабочых для стварэння новых соцьялістычных партыі або інтэрнацыяналаў, накіраваных супроць камуністычнага руху і такім чынам паглыбляючых раскол рабочага класа.

Мы вітаем растуцае імкненне сярод соцьял-дэмакратычных рабо-

лі і дзейнічалі як сапраўдны літчыны партыі рабочага класа, каб яны на самай справе адыгрывалі ролю палітычнага фактара ў жыцці сваёй краіны, каб яны заўсёды вялі актыўную большэвіцкую масавую палітыку, а не абмяжоўваліся адной прапагандай і крытыкай і голымі заклікамі да

цыйны геранізм германскіх, іспанскіх, аўстрыйскіх і другіх камуністаў з сапраўдным рэвалюцыйным рэалізмам і палітычым апанімі асаткамі скаластычнай мітусні вакол сур'ёзных палітычных пытанняў.

Мы хочам усебакова ўзбройваць

спеў «Інтэрнацыянала» на мовах свету. Воклічы: Няхай жыць тав. Сталін! Няхай жыць тав. Дзімітраў! Зноў бурныя апладыменты. Розныя дэлегацыі пятуць свае рэвалюцыйныя песні).

(БЕЛТА).

шавы аб ваенных падрыхтаван-ніцы ў стане баявой гато-

Пост адлажыў пералёт у СССР

НЬЮ-ЁРК, 3 жніўня. (БЕЛТА). Агенцтва «Юнайтэд прэс» паведамляе з Сіэтля, што Пост адлажыў свой далейшы пералёт з прычыны неспрыяючай погоды ў дэка ад Юно і Бетчывен (ва-насьць і вялікая воблачнасць).

ПАВЕДАМЛЕННІ

У шніўні у 4 гадзіны вечара ў памяшканні клуба харчавоў (рогуліц інтэрнацыянальнай і Комсомольскай) адбылася нарада сакра-тароў партыі і парторгаў на-ступных партарганізацый: фабрыкі «Окцябр», фабрыкі імя Калашова, імя Куйбышава, швейнай фабрыкі, завода «Ударнік», завода «Пролетары» (швейнага завода), фабрыкі «Чырвоны тэхнішчык», завода «Чырвоны хліб», хлебазавода, фабрыкі-кухні, малочнага завода, фабрыкі імя Тельмана, швейнай фабрыкі, фабрыкі індыўідуальных зава-оў, хім. фарм. завода, механізава-най майстэрні № 2, асобнай фабры-кі, майстэрняў Белпромбуда, цен-тральных майстэрняў Менбуда, ре-монтных майстэрняў Менгорсовета, швейнага завода, швейнай фаб-рыкі, цагельных заводаў № 1, № 3, № 2-4, № 5-6, № 8, № 1-8, млы-на «Адраджэнне», тарнага завода, вагонарамонтных майстэрняў, май-стэрняў глуханаемых, 4-й пяхарні і 1-й будынак, Белдзяржуніверсітэта, Медінстытута, Педгагічнага інсты-тута, інстытута савіправа, інстытута нарэса, мікрабіялагічнага інстыту-та, інстытута санітарна і гігіены і інстытута школьнай педагогіі, кур-саў марксізма і ленінізма, індуст-рыяльнага тэхнікума, аўраўскага тэхнікума, тэхнікума фізкультуры, тэхнікума нарэсуліку, тэхнікума хлебапечання, аўтадарожнага тэхні-кума, ФЭВ комунальнага, ФЭВ гра-мадскага харчавання, школы проф-руду, туберкулёзнага інстытута, Ін-стытута ахматылада, ЦВК, ОНК, Дзяржплана, ЦУНХУ, Наркамфіна і Дзяржсправа, Наркамзема, Нарком-леспрама, Наркомасветы, Наркам'ю-ста, Наркомунтрасна, Наркомга-са, Наркомсоўтасаў, Наркомсобеа, Наркомаховы адукацыі, Наркомзеш-гандыя, Упоўнаркамцянпрама, Упоў-наркамлеса, Упоўнаркамсвязі, Упоў-наркамхарчпрама, упаўн. па заго-тоўках, Галоўдарправа, Белкаалса-юза, камісіі па вызначэнню ўра-дзайнасці і інспекцыі харчпрама. Камісіі Совецкага Кантроля, кіраў-ніцтва хлебакамбінатам, Белпром-совета, Белкаалісаюза, Менхарч-гандыя, Белплодгародніны, аддз. за-гатоўка горспажыўсаюза, Белкатор-ры Торгоўна, Белрыбтреста, базаў Белкаалсаюза, Белэнергтреста, Скуртреста, Металатреста, Белпром-будтреста і база, Палертреста, керам-треста торфтреста, Белкмо, Брод-треста, Белсельэлектра, треста буд-матэрыялаў, скурнабыта, Са-юза заготовскур, саюз баваўнабыта, стальбыта, Металаама, свінавол-треста, Белводгаса, Савэмукі, Мен-

Дзеньнік ранішняга пасяджэння 4 жніўня

На ранішнім пасяджэнні 4 жніў-ня, якое праходзіць пад старшын-ствам таварыша Ліндзэрта (ком-партыя Шведы) выступіў з пра-цагам сваёй прамовы тав. Фларын (компартыя Германія). Падкрэслі-ваючы рост недаваления працоў-ных мас Германіі фашысцкім рэ-жымам, таварыш Фларын на шмат-лікіх прыкладах барацьбы супроць фашысцкай дыктатуры і на кры-тыцы работы германскай компар-тыі, у прыватнасці дапушчаных ёю сектанцкіх памылак, паказвае, якія існуюць умовы для стварэн-ня адзінага фронту ў Германіі.

Наша задача, — гаворыць тав. Фларын, — даказаць соцьял-дэма-кратычным рабочым, што мы ім-кнемся да адзінага фронту для абар-оны ўсіх штолзенных патрэб ра-бочага класа ад замахаў фашызма

Аналізуючы сутнасць гітлераў-скага фашызма, тав. Фларын га-ворыць аб неабходнасці для кому-ністаў бязлітасна выкрываць дэ-магагічную «антыкапіталістыч-ную» фразеалогію нацыянал-соцы-ялістаў для заваявання шырокіх мас рабочых і сцягну на бок адзі-нага фронту.

Над бурныя апладыменты кан-грэса тав. Фларын канчае сваю прамову заявай аб тым, што гер-манская компартыя ганарыцца выбраннем яе правадыра тав. Тэльмана, які пакутуе ў фашысц-кэй засценках, ганаровым старш-нэй кангрэса і што германскія ко-муністы сваёй работай паказуць, што яны дастойны гэтага гонару.

Затым атрымлівае слова тав.

Бела Кун (компартыя Венгры). Падкрэсліўшы, што дэлегацыя вен-герскай компартыі поўнасцю дагу-чаецца да праекту рэзалюцыі па дакладу тав. Дзімітрава, тав. Бела Кун расказвае аб барацьбе компар-тыі Венгры і венгерскага проле-тарыята супроць фашысцкай дык-татуры.

Бурнымі, доўга незмаўкальнымі апладысментамі сустракае кангрэс з'ядуленне на араатарскай трыбуне тав. Пятніцкага. З лавак шматлі-кіх дэлегацый явсуцца прывіталь-ныя воклічы. З глыбокай увагай слухае кангрэс выключна змястоў-ную, багата насычаную лічбамі і фактамі прамову тав. Пятніцкага.

Яшчэ ні на адным з апошніх кангрэсаў — пачынае тав. Пят-ніцкі — прапануемыя рэзалюцыі па пытаннях тактыкі не выпра-цоўваліся і не прымаўся кіраўні-цтвам Комінтерна так аднадупна, як праекты, прапанаваныя данаму кангрэсу. Падкрэсліўшы сваю поў-ную згоду з дакладамі тт. Піка і Дзімітрава, тав. Пятніцкі ўсё сваё выступленне прысвячае праблеме работы камуністаў сярод беспра-цоўных, указваючы, што гэта ра-бота ў сучаснай абстаноўцы па-бывае асабліва важнае значэнне ў барацьбе супроць наступлення ка-пітала і супроць фашызма, тав. Пятніцкі падкрэслівае, што бес-працоўны больш, чым усе іншыя слаі пролетарыята, становяцца афірай фашысцкай дэмагогіі, бо фашысты ўсюды ўсімі сіламі ста-раюцца скарыстаць у сваіх мэтах

поўнае роспачы становішча бес-працоўных.

Тав. Пятніцкі прыводзіць бага-цейшыя статыстычныя даныя па ўсіх важнейшых капіталістычных краінах, якія баспрэчна сведчаць аб тым, што нават у тых краінах, дзе нагледзецца некаторы рост вытворчасці, многамільённая армія беспрацоўных зменшылася толькі ў нязначнай ступені, у той час як становішча беспрацоўных увесь час пагаршаецца.

Неабходна, — падкрэслівае тав. Пятніцкі, — каб прэзідыум кан-грэса арганізаваў спецыяльную на-раду дэлегатаў з тых краін, дзе беспрацоўе асабліва вялікае, для разгляду пытанняў устанавлення шырокага адзінага фронту бараць-бы супроць беспрацоўя, аб формах арганізацыі і аб змесце работы сярод беспрацоўных, аб метадах барацьбы супроць лагераў прыму-сцовай працы, супроць мілітарыза-цыі беспрацоўнай моладзі і аб ме-тадах барацьбы супроць фашысц-кага ўплыву на беспрацоўных.

У заключэнне тав. Пятніцкі за-клікае камуністаў усіх краін пры-няць усе меры к таму, каб палеп-шыць і разгарнуць работу сярод беспрацоўных і арганізаваць бес-працоўных на барацьбу супроць наступлення капітала і супроць фашызма. Бурнымі апладысментамі, стоячы, кангрэс суправаджае апошнія словы тав. Пятніцкага.

Пасля прамовы тав. Пятніцкага старшыня абвешчае ранішняе па-сяджэнне кангрэса закрытым.

(БЕЛТА).

Дзеньнік ранішняга пасяджэння 5 жніўня

Ранішняе пасяджэнне 5 жніўня адкрывае старшынствуючы тав. Гарры Полт. Прадаўжаюцца спрэчкі па дакладу тав. Дзімітрава.

Першай выступае тав. Гендэрсон (Афрыка). Яна расказвае кангрэсу аб барацьбе працоўных Афрыкі і адзначае ўзмацненне барацьбы за адзіны фронт, у якім удзельнічаюць белыя рабочыя сумесна з тусемі-мі. Адначасова тав. Гендэрсон кан-статуе ўзмацненне фашысцкай не-баспекі пад уплывам гітлераўска-га фашызма, які выбраў Афрыку арэнай для агітацыі на карысць сваіх халавяльных пасяганьняў.

Наступным пасля яе высту-пае тав. Пальм Дат (компартыя Англія). Ён гаворыць аб выступ-ленні фашызма ў Вялікабрытаніі, аб узростаючым супраціўленні шы-рокіх мас яму. Тав. Дат дае харак-тарыстыку фашызма і адзначае, што галоўная небяспека яго за-ключаецца ў соцьяльнай дэмагогіі, пры дапамозе якой яму ўдаецца прыцягнуць на свой бок частку працоўных.

Далей ён спыняецца на праца-сах фашызацыі ў краінах, дзе фа-шызм не знаходзіцца ва ўладзе, і гаворыць аб складанасці і злігата-абразнасці гэтых працэсаў.

Гаворачы аб росце фашысцкай небаспекі ў радзе краін, тав. Дат пераходзіць да працэсаў палівен-ня ў соцьял-дэмакратыі. Мы не можам цяпер гаварыць аб соцьял-дэмакратыі, — заяўляе тав. Дат, — як аб адзіным цэлым. Мы павінны адрозніваць рознастайныя элементы ўнутры соцьял-дэмакратыі ў асобных краінах.

Тав. Дат гаворыць аб вялікіх поспехах компартыі ў галіне кі-раўніцтва масамі і росце аўтары-тэту компартыі сярод шырокіх мас працоўных. Адначасова тав. Дат адзначае, у якасці галоўнага недахопу камуністычнай партыі Англіі, яшчэ не арганізацыйна замацаваць свае поспехі.

Прамова тав. Дзімітрава, закан-чае сваё выступленне тав. Дат пад апладысменты кангрэса, і ро-зглядаючы VII кангрэса Комінтерна ўсімудзь шырокіх мас да новую барацьбу адзіным магчымым бая-

(БЕЛТА).

Дзеньнік вячэрняга пасяджэння 4 жніўня

На вячэрнім пасяджэнні (стар-шыняе тав. Броўдэр) першым выступівае тав. Грын (компартыя ЗША).

Тав. Грын падрабязна спыняец-ца на стварэнні шырокага анты-фашысцкага руху сярод моладзі ЗША, ужо аб'яднаўшага ў сваіх радах звыш мільёна чалавек. Рост фашысцкай небаспекі і пытанне аб стварэнні антыфашы-сцкага фронту асвятляецца ў пра-мове тав. Фостэра. Побач з ра-дыкалізацыяй працоўных мас у ЗША адбываецца рост фашысцкіх

тэндэнцый, уасабляемых рознымі дэмагагічнымі і асеўдаліберальны-мі рухамі, якія ўзначальваюцца Херстам, Когліным, Логтам, Тоўн-сендам і т. д. У прамове тав. Фос-тэра характарызуецца спецыфіч-насць умоў ЗША, своеасаблівасць форм, у якіх адбываецца фашыза-цыя амерыканскай буржуазіі і ўказваецца на пачатак ў ЗША стварэнне адзінага фронту супроць фашызма.

Услед за тым слова атрымлівае прадстаўнік камуністычнай партыі

Шведы, які паказвае асаблівую важнасць ва ўмовах скандынаў-скіх краін задачы заваявання рэ-валюцыйных рабочых, належачых да соцьялістычнай партыі, на бок ідэі палітычнага адзінства рабоча-га класа.

Апошнімі ў вячэрнім пасяджэнні выступілі прадстаўнікі компартыі Ісландыі і Эстоніі.

На ранішнім пасяджэнні 5 жніўня першай выступае тав. Ген-дэрсон (Афрыка).

(БЕЛТА).